

Városházi Napló

Rákospalota, Pestújhely és Újpalota polgárainak lapja

VÁRATLAN GONDOK

László Tamás polgármester január 19-re rendkívüli testületi ülést hívott össze. Döntését két dologgal indokolta: egyrészt 30 napon belül tárgyalnia kellett a képviselőknek egy kerületet érintő ombudsmani jelentést, másrészt a forrásmegosztásról szóló fővárosi javaslatot is legkésőbb január végéig véleményezni kell a kerületeknek.

A polgármester napirend előtti felhívásában az elmúlt hetek történéseit értékelte:

– Elkészültek a Zsókovári utca 42-44 szám alatti orvosi rendelő épületének kiviteli tervei. A beruházás eredményeképpen Újpalotán – reményeink szerint – egy teljesen új alapokra helyezett orvos-beteg kapcsolatra nyílik majd lehetőség. A terveket hamarosan a lakosság számára is bemutatjuk. Ugyancsak folyik a Zsókovári utca 2. számú lakóház felújításának, illetve a mellette levő utca és közterület rekonstrukciójának a tervezése is. A kerület egy másik pontján, az Eötvös utca és a Rádda Barnen utca sarkán levő üres telekre **parkoló és játszótér** építését terveztük. Az előbbire a közeli Csokonai Művelődési Ház miatt van szükség, hisz ott rendezvények idején mindig problémát okoz a parkolás. A parkolót már megépítettük, a játszótér azonban még a tervezés stádiumában van. Mi azt ígértük, hogy ezeket a terveket is egyeztetjük a lakossággal. Ezúton bejelentem, hogy erre az egyeztetésre már sort is kerítettünk: a Csokonaiiban ugyanis működik egy baba-mama klub, melyre pont azok a családok járnak, akik leginkább érintettek a játszótér építésében. A szülőkkel megvitattuk a lehetőségeket, a tőlük kapott számtalan jó javaslatot pedig beépítjük a tervekbe. A fentiekkel azt kívánom bizonyítani, hogy a kerület jelenlegi vezetése **nem ad hoc módon**, hanem tervszerűen szeretné megvalósítani a beruházásokat. Úgy ítéljük meg, hogy koncepció nélkül nem szabad semmire sem milliókat áldozni, mint ahogy azt korábban tették.

Első napirendi pontként a forrásmegosztásról szóló fővárosi javaslatot véleményezte a testület. László Tamás elmondta, hogy ebben a témában nincs nagy mozgásteret a kerületnek, a forrásmegosztás mértékét ugyanis törvények szabályozzák. Az iparüzési adóból befolyó bevétel – mely a forrásmegosztásból származó bevétel legjelentősebb tétele – már tavaly 300 millió Ft-tal kevesebb volt az előző évhez képest. Mivel a forrásmegosztás kiszámolásakor mindig az előző évi adatokat veszik alapul, a gazdasági válság idén érezteti majd

a hatását. Az iparüzési adó mellett a helyi adók csökkentésére is számítani lehet. A fővárosi javaslatot a testület megvitatta, majd pedig jóváhagyta.

Második napirendi pontként a kerületi önkormányzat 2011. évi költségvetéséről volt szó. Ezúttal azonban még nem a konkrét tételekről vitakoztak a képviselők, hanem egy arról szóló javaslatról tárgyaltak, hogy ki készítse el a kerület költségvetését. Az abszurdnak tűnő helyzet azért alakulhatott ki, mert a költségvetést általában elkészítő Pénzügyi Osztály vezetője az októberi választások óta betegállományban van, így nincs, aki a költségvetés készítés koordinálását ellássa.

A költségvetés azonban nem várhat addig, amíg a köztisztviselő meggyógyul, ezért a kerület vezetése külső szakértő bevonásával kívánja elkészíttetni ezt a rendkívül fontos dokumentumot. A képviselők döntése alapján a kerület költségvetési rendeletét a TRIÁSZ-AUDIT Könyvvizsgáló, Számviteli és Adótanácsadó Kft készíti majd el (900.000 Ft +ÁFA megbízási díjért). A testület megbízta a céget, hogy vegyen részt az önkormányzat intézményeivel, és a polgármesteri hivatal szervezeti egységeivel folytatandó költségvetési tárgyalásokon, az elhangzott elvárásokat érvényesítse a költségvetési rendelettervezet összeállításánál, illetve véleményezze az adott tervezet helyességét a költségvetési koncepció és a költségvetési rendelet összhangjának tekintetében. A testület ezt a javaslatot is jóváhagyta.

Harmadik napirendi pontként a Mozdonyvezető utcai óvoda körül kialakult helyzetet vitatták meg a képviselők. Mint, ahogy az már több fórumon is napvilágot látott, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa rossznak és **veszélyesnek** ítélte meg a gyerekeknek az M3-as autópálya közvetlen szomszédságába való elhelyezését. A Mozdonyvezető utcai óvoda 2008-ban kapta meg a működési engedélyét. Előtte a gyere-

Arany János:

Alkalmi vers

(részlet)

Kívül, belül maradjon
Békében az ország;
A vásárra menőket
Sehol ki ne fosszák.
Béke legyen a háznál
És a szívredőben.
Adjon Isten, ami nincs,
Ez új esztendőben.

A bíró is, mint eddig,
Tisztét jól betöltse:
Víz kedviért a babát
Soha ki ne öntse;
Emberiség, igazság
Egyik serpenyőben.
Adjon Isten, ami nincs,
Ez új esztendőben.

Zenebona, babona,
Huzavona vesszen!
Visszavonás, levonás
Minket ne eposszen.
Legyen egység, türelem,
Hit a jövőndőben.
Adjon Isten, ami nincs,
Ez új esztendőben.

rekek az autópálya túoldalán levő Ozmán utcai létesítménybe jártak. Ez is közel volt a forgalomhoz, de a nagy fák, illetve a közeli park miatt itt sokkal egészségesebb környezetben nevelkedhettek. A telket azonban a kerület előző vezetése eladta, az óvodát pedig átköltöztették a Mozdonyvezető utcai létesítménybe. A testület a rendkívüli ülésen öt dologról döntött: egyrészt tudomásul vette az ombudsman állásfoglalását és javaslatát, másrészt arról is döntöttek, hogy a Szent Korona utcai Általános Iskolába és a Mozdonyvezető utcai óvodába járó gyermekek szüleit tájékoztatni fogják az intézmény körül kialakult helyzetről (erre a fórumra január 20-án sor is került). A polgármestert felhatalmazták, hogy a Szent Korona Általános Iskola és Óvoda esetleges átköltöztetésének lehetőségét vizsgálta meg, illetve hogy zaj-, levegőtisztasági, és talajszennyezettség **mérést** is **végeztessen** az adott ingatlanokon. Legvégül elfogadták a képviselők egy ideiglenes bizottság létrehozását, melynek feladata, hogy az Ozmán utcai óvodának a Mozdonyvezető utcába való átköltöztetésének körülményeit vizsgálja, és az átszervezéssel megbízott döntéshozók esetleges felelősségét megállapítsa. A bizottság elnöke dr. Balázs Zoltán lett, a bizottságban pedig helyet kapott még dr. Balogh András, Gyurkovics Miklós, Szilvay László és Major Sándor.

Riersch Tamás

HIÁBA FIGYELMEZTETTEK, SENKI SEM HALLGATOTT RÁJUK

Az elmúlt napokban a média érdeklődése a Mozdonyvezető utcai óvodára irányult. Köszönhetően Fülöp Sándornak, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa nemrég napvilágot látott jelentésének, mely szerint a XV. kerületi óvodában a „zaj- és légszennyezettség magasabb az egészségügyi határértéknél”. Az ombudsman azután indított vizsgálatot, hogy a XV. kerületi önkormányzat előző képviselő-testülete még 2007-ben úgy döntött, hogy eladja az M3-asról kissé távolabb elhelyezkedő Ozmán utcai ingatlanát, és a telephelyen működő óvodát átköltözteti az autópálya melletti, immár több mint öt esztendeje üresen álló óvodaépületbe. A vizsgálat kezdeményezését az akkor ellenzékben levő Fidesz-KDNP képviselők javasolták az országgyűlési biztosnak. Az eredmény azonban csak most látott napvilágot, s mivel a közelmúltban a kerület vezetésében is jelentős változások történtek, László Tamás polgármester úgy vélte, a **téves információk** elterjedésének megelőzése érdekében sajtótájékoztatót tart a valós helyzetről. Az eseményre január 1-jén, a Mozdonyvezető utcai óvoda kerítésénél került sor.

– Az ügy valóban 2007-ben kezdődött, amikor a korábbi önkormányzat telek-spekulációs megfontolásból átköltöztette az Ozmán utcai óvodát és értékesítette a telkét – mondta László Tamás polgármester a sajtó munkatársainak. – Ezzel pedig 174 óvodás gyereket hoztak nehéz helyzetbe. Mi még akkor ellenzékben voltunk a szocialista városvezetéssel szemben, de minden lehetséges módon tiltakoztunk az óvoda eladása ellen. Ha akkor feleekkorra lett volna a média érdeklődése a XV. kerületi óvodaügy iránt, az egész ügyletet meg lehetett volna akadályozni.

László Tamás polgármester szerint a most napvilágot látott ombudsmani jelentésben sok igazság van, melyeket mindenképpen meg kell majd szivlelni.

(– Ez egy olyan történet, mely nem végződik happy end-re. Az óvodának az átköltöztetése más helyre milliárdos költség lenne, amit az önkormányzat a jelenlegi helyzetében nem tud vállalni.) A január 19-i testületi ülésen mindenképpen tárgyalni fogunk a helyzetről, egy nappal később pedig a Szent Korona Általános Iskolában egyeztetni fogunk az érintett szülőkkel is. Ezen kívül kezdeményezzük az úgy **felelőseinek a megkeresését**, majd felelősségre vonását is. Ezt már 2008-ban is megtettük, de akkor még az indítványunkat a rendőrség elutasította. Az ombudsmani jelentés tudatában talán másként állnak majd hozzá.

A Mozdonyvezető utcában korábban a MÁV-telep óvodája működött, ám az intézmény az elmúlt öt esztendőben üresen állt. Az Ozmán utcai óvoda úgy lett az intézménybe átköltöztetve, hogy előzetesen semmiféle hatástanulmány nem készült arról, hogy az M3 zajterhelése miként érintheti a gyerekeket. Az autópálya bevezető szakaszának káros hatásai természetesen nem csak az óvodát, hanem a mellette levő Szent Korona Általános Iskolát is érintik. Az idén pontosan 100 esztendőskor iskolában jóval korábban épült, mint az M3-as. Az intézmény vezetése mindenesetre a sztráda felőli oldalra csak irodákat (igazgatói, tanári) telepített, az osztálytermek az épület túlsó, védettebb felén találhatók.

– Az előző vezetés szeretett volna egy bölcsődét is idetelepíteni – tette hozzá a polgármester –, de ezt, szerencsére még időben sikerült megakadályoznunk. Az óvodát azonban már így örököltük az elődeinktől.

Az ombudsman szerint a gyermekek egészséges környezethez való alkotmányos joga sérülhet, ha olyan környezetbe kerülnek, ahol **nem biztosíthatók számukra egészséges feltételek**. A közoktatási törvény szerint az önkormányzat akkor szervezheti át intézményét, ha az adott szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik. Fülöp Sándor megállapította, az óvodát érintő átszervezés előtt az önkormányzat nem tárta fel az ingatlanra jellemző környezeti minőségi paramétereket. A 2008. évi fenntartói határozat anélkül született meg, hogy a képviselő-testület vizsgálta volna, milyen környezeti körülmények közé kerülnek majd a gyermekek. Az ombudsman jogalkotási javaslattal fordul a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz és a Nemzeti Erőforrás Minisztériumhoz, mert indokoltnak tartja, hogy ahol lehetőség van az egészségügyi előírásoknak megfelelő helyen oktatási intézmény alapítására, ott a kedvezőtlen település-földrajzi jellemzőkkel bíró területeken ne legyenek elhelyezhetők új intézmények.

Fülöp Sándor azt ajánlotta a XV. kerületi önkormányzatnak, hogy keresse a Szent Korona Általános Iskola és Óvoda **átköltöztetésének lehetőségét**. Addig is az óvoda zajszigetelésének további javítása elengedhetetlenül szükséges, mert várhatóan a forgalom növekedésével a zajterhelés is növekszik majd. Az ombudsman szükségesnek tartja az óvoda levegőtisztaságának rendszeres ellenőrzését és a gyermekek Oszúleinek tájékoztatását is. Az országgyűlési biztosa ugyanakkor azt is kezdeményezte, hogy a polgármester indítson belső vizsgálatot az átszervezés idején hivatalban levő jegyző és az átszervezéssel megbízott önkormányzati tisztségviselők munkajogi felelősségének tisztázására. R. T.

ELŐBB MÉRNI KELL, HOGY TISZTÁN LÁSSUNK

Január 19-én rendkívüli testületi ülésen tárgyalták a képviselők a jövő nemzedéke országgyűlési biztosának a Mozdonyvezető utcai óvodával kapcsolatos állásfoglalását. Akkor többek között arról is határoztak a képviselők, hogy a **szülőket is tájékoztatni fogják** a kialakult helyzetről.

László Tamás polgármester és Vizér Klára alpolgármester a testületi ülés másnapján, január 20-án este találkozott a szülőkkel a Szent Korona Általános Iskola tornatermében. Az eseményre körülbelül 100-150 szülő és pedagógus jött el.

Mint köztudott, az ombudsman azért vizsgálta a Mozdonyvezető utcai óvoda ügyét, mert az akkor még ellenzékben levő kerületi Fidesz-KDNP frakció 2008-ban nehezményezte, hogy az önkormányzat korábbi vezetése eladta az M3-as Újpalota felőli oldalán található Ozmán utcai óvodát – melyre egy 164 lakásos társasházat tervezett építeni a beruházó –, és a 174 gyereket átköltöztették az autópálya túloldalán található (üzemen álló) óvodaépületbe, és az Ozmán utcai óvoda épületet lebontották.

Az ellenzéki politikusok szerint a gyerekek egészségtelen környezetbe kerültek, ám, mivel kisebbségben voltak a testületben, nem tudták megakadályozni a tranzakciót. Ekkor kérték az ombudsman, hogy vizsgálja meg, milyen körülmények között vannak a Mozdonyvezető utcában a gyerekek. A vizsgálat meglehetősen sokáig elhúzódott, és az ombudsmani jelentés csak 2010. december végén láthatott napvilágot. Időközben azonban a kerület vezetésében is cserére került sor: az ellenzék több mint kétharmados többség lett a testületben. László Tamás polgármesternek pedig reagálnia kellett az országgyűlési biztos jelentésére.

– Az ombudsman jelentése olyan állításokat tartalmaz, melyekkel nem lehet vitatkozni. A vizsgálat azt mutatta ki, hogy a Mozdonyvezető utcai óvodában a levegőtisztaság és a zajterhelés is **káros hatással van** a gyerekekre. Talajszennyezettségi vizsgálat pedig nem készült, de feltehető, hogy ez az érték is súrolja, vagy átlépi a határértéket.

Az ombudsman elsősorban azt kéri az önkormányzattól, hogy végeztes-

sen méréseket, majd az eredményektől függően tegyen lépéseket a kár-elhárítás érdekében. László Tamás polgármester szerint folyamatos mérésekre van szükség, hisz a zajterhelés a különböző napszakokban eltérő értékeket mutat. Az önkormányzat már kezdeményezte is a mérések költségének a kiszámítását.

A második lépés a **kárelhárítás** lenne. Ezt azonban a mérési eredmények határoznák meg. Ennek több fokozata lehet, a zajvédőfal megemelésétől kezdve, a növényültetésen át egészen az intézmények elköltöztetéséig.

Mindegyik megoldás rendkívül költséges lenne – ezért is fontos az a per, melyet az önkormányzat kezdeményezett az Ozmán utcai telekkel kapcsolatban, s melynek a tétje megközelíti a 300 millió Ft-ot –, arról nem is beszélve, hogy a Szent Korona lakótelepen élő szülők többsége ragaszkodik az iskolához és az óvodához.

A jövő nemzedékek országgyűlési biztos ajánlásai között szerepel, hogy a képviselő-testület állapítsa meg, hogy az Ozmán utcai óvoda be-

zárásáért, átköltöztetéséért, az óvoda elbontásáért, a telek eladásáért ki a felelős.

A Szent Korona Általános Iskola immár 100 esztendeje ugyanabban az épületben működik, az M3 bevezető szakasza csak az utolsó negyven évben nehezítette az életüket, ám az óvodások az Ozmán utcában jobb körülmények között voltak, mint amilyenbe az átköltözés után kerültek két évvel ezelőtt.

– Összel sikerült megakadályoznunk, hogy az iskola és az óvoda mellett még egy bölcsőde is az M3 mellé kerüljön. Ugyanakkor az is tény, hogy a 410 gyereket foglalkoztató iskola és a 174 gyereket foglalkoztató óvoda átköltöztetése meghaladná az önkormányzat erejét.

Ugyanakkor az ombudsmani jelentést sem lehet sutba dobni, mindenképpen foglalkoznunk kell vele.

Elsődleges feladat, hogy a szükséges méréseket minél előbb elvégezzük, majd azokra támaszkodva az **intézkedési tervünket elkészítsük**.

László Tamás polgármester ígéretet tett rá, hogy a vizsgálat valamennyi részletéről, illetve a tervezett beavatkozásokról tájékoztatni fogja a szülőket és a pedagógusokat.

R. T.

NAGY LÁSZLÓ Adjon az Isten

Adjon az Isten szerencsét, szerelmet, forró kemencét, üres vékamba gabonát, árva kezembe parolát, lámpámba lángot, ne kelljen korán az ágyra hevernem, kérdésre választ ő küldjön, hogy hitem széjjel ne düljön, adjon az Isten fényeket, temetők helyett életet - nekem a kérés nagy szégyen, adjon úgyis, ha nem kérem.

ARANY ALKONY ÜNNEPELTJE

Nagy ünnepre készültek az újpalotai Arany Alkony Idősek Otthonában január 18-án, ugyanis az otthon egyik lakója, Almássy Gizella Anna néni betöltötte a 101. életévét.

Az intézmény életében azért jelent nagyon sokat e születésnap, mert Gizella néni az első, akit köszönthettek 101. születésnapján az otthonban lakó barátai, ismerősei.

A szép korú hölgyet a jeles ünnep alkalmából László Tamás polgármester, országgyűlési képviselő, Bitvai Nándor alpolgármester, Kovácsné

Márkus Éva, az Egészségügyi és Szociális Osztály vezetője, Dárdai Éva, a Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottság tagja köszöntötte. Az ünnepelt virágcsokrot, bonbont, kalendáriumot és az önkormányzat köszöntő oklevelét kapta ajándékba.

– A sok virág és levél, amit a csokrunkba kötöttek az „mondja”, hogy **éltesse Isten nagyon sokáig** az ünnepeltet – köszöntötte kedves szavakkal László Tamás polgármester Gizi néni.

A születésnapos életútja Budapesten kezdődött és ide is „kanyarodott vissza” az amerikai majd 30 évig tartó „kirándulás” után. Az ünnepelt a Teleki Blanka Gimnáziumban végzett, üzemirányítónak, majd bérelszámolóként dolgozott. A nagy fordulat 1956. november 17-én következett be, ahogy fogalmazott: akkor ment világgá. A világ másik felére költözött és 33 évet élt Amerikában. A több mint 30 évből mintegy két évtizedet New Yorkban, míg nyolc évet Kaliforniában töltött. Gépészmérnök férjével 1984. augusztus 31-én látogatába hazajött, ám a látogatás alatt a férj balesetben elhunyt.

A történetek után 1986-ban végleg visszatért a tengerentúlra. A hazatelepülés után pár évig testvérénél lakott, majd beköltözött az Arany Alkony Otthonba.

A korát meghazudtoló frissességgel, fiatalossággal rendelkező születésnapos **élni akarása példa értékű**. Négy éve combnyaktörést szenvedett és az operáció után az orvosok lemondtak róla, ám Gizi néni megrázta magát és felgyógyult. Ez a lendület mind a mai napig tart.

Dr. Faddi Piroska, az otthon főorvosa – aki Gizi néni egy napon született – elmondta, hogy az ünnepelt nagyon jó szellemi és fizikai kondíciókban él.

Néha azért elkapja a melankólia, az életbe való belefáradás, de csak rövid időre, azután gyorsan megrázza magát, ahogyan azt tette négy évvel ezelőtt is, és élvezti tovább az életet, a többi lakó társaságát.

metz

Budapest Főváros XV. kerület
Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
XV. kerület, Bocskai u. 1-3.
Telefon: 305-3100
www.bpxv.hu
Zöld szám: 06-80-203-804

Ügyfélfogadás

László Tamás
polgármester
fogadóórja

Előzetes megbeszélés alapján:
Tel.: 307-6479, 308-0928
Email: polgarmester@bpxv.hu

Bitvai Nándor,
Dr. Novák Ágnes,
Vizér Klára
alpolgármesterek
fogadóórja

Előzetes megbeszélés alapján:
Tel.: 307-6479, 308-0928
Email: polgarmester@bpxv.hu

Juhászné
Dr. Baráth Márta
jegyző

Minden hónap második hétfőjén 13.30 - 18 óráig
a Polgármesteri Hivatalban.

Dr. Herczegi Julianna
aljegyző

Minden hónap negyedik hétfőjén 13.30 - 18 óráig
a Polgármesteri Hivatalban.

Az önkormányzati tisztségviselők
ügyfélfogadására fogadónaponként
max. 15 ügyfél kaphat sorszámat.
Az időpontok a bejelentkezések sorrendjében
az év végéig előre kiosztásra kerülnek.
Jelentkezni lehet: félfogadási időben
a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálati irodáján.

A Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási ideje:

hétfőn: 13.30 - 18.00 óráig
szerdán: 8.00 - 16.30 óráig
pénteken: 8.00 - 11.30 óráig

Az ügyfélszolgálati iroda

XV. kerület, Szöcs Áron u. 6-10.
Telefon: 305-3268, 305-3103

Ügyfélfogadás:

hétfőn: 8.00 - 18.00 óráig
kedden: 8.00 - 16.30 óráig
szerdán: 8.00 - 18.00 óráig
csütörtökön: 8.00 - 16.30 óráig
pénteken: 8.00 - 12.30 óráig

Okmányügyi osztály

XV. kerület, Bocskai u. 1-3.

Telefonszámok:

Gépjárművel kapcsolatos ügyintézés
305-3289

Vezetői engedély: 305-3276

Ügyfélszolgálat: 305-3326

Útleveles és parkolási igazolvány: 305-3363

Egyéni vállalkozói igazolványok: 305-3266

Személyazonosító és lakcím igazolvány: 305-3275

Ügyfélfogadás:

hétfő: 8.30 - 17.30, szerda: 8.00 - 16.00

csütörtök: 8.30 - 14.30, péntek: 8.00 - 11.30

Kihelyezett információs iroda

Pólus Center

XV. kerület, Szentmihályi út 131.

Vasárnap kivételével a hét minden napján
10.00 - 19.00 óráig tart nyitva. Telefon: 410-6381

Városházi Napló

Rákospalota, Pestújhely és
Újpalota polgárainak lapja

Főszerkesztő: Fehér István
Szerkesztőség:

1153 Budapest, Bocskai u. 1-3.

Telefon: 305-3109 Telefon/fax: 305-3130

Fotó: Milkovics Pál

Meg nem rendelt kéziratokkal, fotókkal,
nem foglalkozunk, nem őrizzük meg,
és azokat nem is küldjük vissza.

A hirdetések tartalmáért
felelősséget nem vállalunk!

Hirdetésfelvétel:

259-0511, 419-2952, +36-30-557-9247,

+36-20-9341-257, 307-7262,

+36-20-310-7717, +36-30-631-8961

Kiadó és nyomda: Ringier Kiadó Kft.

Felelős vezető: Bertalan László

nyomdaigazgató

1222 Budapest, Campona u. 1.

Telefon: 207-8146

e-mail: ringierprint@ringier.hu

HU ISSN 2061-4497

Terjeszti a 3 Profi Kft.

Telefon: 450-1846

A KULTÚRA ÜNNEPE

A Magyar Kultúra Napja nem tartozik a hivatalos, piros betűs ünnepek közé. Ez a nap azonban nem múlik el nyomtalanul, a kultúra ünnepén egyre több helyen tartanak koncerteket, előadásokat, s ezzel hívják fel – igen eredményesen – a figyelmet azokra a tárgyi és szellemi értékekre, melyeket méltán érezhet mindenki a magáénak. A dátum apropóját az szolgálja, hogy Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz megírását. Ennek emlékére 1989-től január 22-én tartják a Magyar Kultúra Napját.

Ezen a napon különböző rendezvényekkel emlékeztetnek Magyarországot évezredek hagyományaira, gyökereire, múltjára. Ezen eseményekkel felhívják a figyelmet azokra az értékekre, amelyeket az évszázadok alatt sikerült megőrizni.

Egy-egy program, esemény kapcsán sokan, sokféle módon, sok min-

dent próbálnak megmutatni, átadni valamit a hazai kulturális, művészeti élet értékeiből. A XV. kerületben a Magyar Kultúra Napján koncertet szerveztek a Csokonai Művelődési házban. A zsúfolásig megtelt színházteremben a közönség a program első felében magyar zeneszerzők, költők, írók műveit hallhatta a KOMA Színház színészei, valamint a Hubay Jenő Zeneiskola növendékeinek tolmácsolásában. Kölcsey Ferenc Himnuszával kezdődő előadáson többek között Hubay Jenő Maggiolata, Kodály Zoltán Este a táborútnél című zeneműveit élvezhették a nézők, és a programban helyet kapott egyebek között az Ómagyar Mária siralom és Weöres Sándor XX. századi freskó című műve is. A rendezvény második felében a MÁV Szimfonikus Zenekar Strauss művekkel örvendeztette meg a hallgatóságot. A koncerten felcsen-

dült például a Mesék a bécsi erdőről, az Anna polka és a Tere-ferre polka. A nagyszerű, két és fél órás koncert végén ráadást is adtak a zenészek, a hallgatóság a Tere-ferre polka vidám dallamait hallgathatta meg még egyszer.

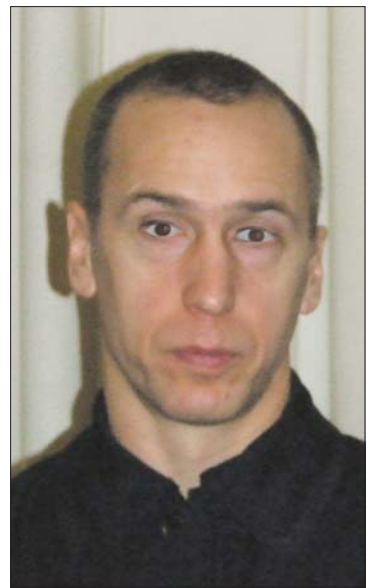
A programon jelen volt Vízér Klára, dr. Novák Ágnes alpolgármesterek, Gyurkovics Miklós, a Közoktatási, Közművelődési, Egészségügyi és Sport Bizottság elnöke, Donga Árpádné, a Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottság elnöke, valamint a képviselő-testület tagjai. A nagy sikerű koncert után Gyurkovics Miklós mondott rövid ünnepi köszöntőt az önkormányzat, a képviselő-testület és László Tamás polgármester nevében. Beszédében megköszönte a művészek közreműködését és a művelődési ház dolgozóinak munkáját. Végül egy pohár pezsgővel és Kölcsey hallhatatlan sorával kívánt boldog új évet minden jelenlévőnek: Isten, áldd meg a magyart! me.

NAGY VÁLTOZÁSOK VÁRNAK A TŰZOLTÓKRA

Régen volt akkora mozgás a tűzoltók körében, mint amennyi a 2011-es esztendőben már elkezdődött, és amennyi várható majd. Az Észak-Pesti Mentési és Tűzoltási Parancsnokság (a XV. kerület is ide tartozik) éves beszámolójára január 20-án került sor, de a fórumon a fő téma nem a tavalyi statisztika, hanem az idei változások voltak.

Az első jelentős változásra a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság vezetésében kerül majd sor. Dr. Bende Péter vezérőrnagy, eddigi parancsnok ugyanis nyugállományba vonul. A helyét pedig nagy valószínűséggel Varga Ferenc eddigi mentési parancsnok-helyettes foglalta majd el. Ugyancsak váltás történt a kerületet is magában foglaló Észak-Pesti Mentési és Tűzoltási Parancsnokság élén. Dr. Bende Péter ugyanis utolsó intézkedései egyikeként január 17-én azonnali hatállyal felfüggesztette a szolgálati viszonyát Füredi Antal ezredesnek, az eddigi parancsnoknak, és ugyanezen a napon Marosvári Csabát, a XIII. kerületi Speciális és Mentési Parancsnokság eddigi vezetőjét bízták meg a régió vezetésével. Sokak szerint azonban ez a megbízás csak ideiglenes lesz, hisz a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság leendő új vezetője komolyan át kívánja majd alakítani a budapesti szervezetet. Nem hivatalos információk szerint megszüntetnék a néhány éve felállított régiókat, és ismét tűzörségek szerint tagolnák fel Budapestet. Hogy valójában mi lesz, az nagy valószínűséggel fél éven belül eldőlt, addig azonban a jelenlegi felállásban és struktúrában működik majd a mentés és a tűzoltás Budapesten.

A január 20-i évvértékelésen azért néhány fontos adat elhangzott. Esze-

rint 2010-ben a XV. kerületben 78 alkalommal riasztották konkrét tüzeset miatt a tűzoltókat. Utólag (biztosítók miatt) 2 tüzesetet jelentettek még, illetve 25 alkalommal már a tűzoltók kiérkezése előtt sikerült eloltani a lángokat. Nyolc alkalommal kaptak vakriasztást, 51-szer pedig téves riasztást a tűzoltók. (A kettő között a különbséget a szándékosság ténye jelenti.) A kerület területén tavaly 124 esetben kellett menteniük, ebből 7 esetben, sajnos már nem tudtak segíteni a sérülteken. A halálos áldozatok számát a tüzek is növelték, 2010-ben két halálos áldozatot követelt a tűz a kerületben.

Az évvértékelésen elhangzott, hogy a tűzoltók számára a legnagyobb problémát továbbra is az idősebb, tapasztaltabb *tűzoltók elvándorlása*, illetve a szakemberek alacsony bérezése jelenti. A január 20-i fórumon azonban többek között felvázolták a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság nehéz anyagi helyzetét is, mely alapján úgy tűnik, egyelőre kevés javulásra számíthatnak a tűzoltók a 2011-es esztendőben.

R. T.

FARSANG

„Mindennek rendelt ideje van (...) Ideje van a sírásnak és ideje a nevetésnek; ideje a jajgatásnak és ideje a szökdelésnek.” (Préd.3.1-15.) Rendelt ideje van a munkának és pihenésnek, az ünnepeknek és a hétköznapoknak. A régi ember – bármelyik társadalmi réteghez tartozott is – még ebben az isteni/természeti rendben élt.

Az évkör nagy csomópontjai, jeles napjai, ünnepei – melyek a természet változásának analógiái – megjelentek az udvari/nemesi kultúrában éppúgy, mint a polgári és a paraszti kultúrában.

Egy ilyen fontos csomópontja az évnak a farsangi időszak. Nemesi és polgári körökben ez bálók, karneválok ideje, az archaikus paraszti kultúrában az évkör egyik leggazdagabb szokáshagyománya kapcsolódik ehhez az időszakhoz.

Vizkeresztél (január 6.) indul, mulatós, lakodalmas időszak volt a régiségben, de a szokások és hiedelmek zöme a hamvazószerda előtti, „húshagyó” vasárnap-hétfő-keddhez („farsang farkához”) kötődik. Ekkor a vigalom a tetőfokára hágott. Az ember tagadta az előző évet, temette a téllal együtt, és készült – miként természetes környezete – az újjászületésre. Ezen az ünnepen felrúgott minden konvenciót.

A farsang a megszokott rend megfordulása, az ún. fordított világ megjelenése. Férfiak nőnek, nők férfiak öltöztek. Volt vidék, ahol húshagyókedden a falu kocsmájában a férfiak kizárásával rendezték meg az asszonymulatságot.

De idetartoztak egyéb paródiák: álesküvő, áltemetés, sőt az egyházi ünnepi körmenetek parafrázisa a farsangi felvonulás maga is. Erre vo-

natkozóan közöl adatot Novák József Lajos Rákospalotáról 1914-ben az Ethnographia mellékletében: „*Régente Palotán nagy mulatságok, vigalmak estek ezeken a napokon. Még maskarádé is volt. Hanem egyszer, mikor papruhába öltöztek a legények és nagy kurjongatással járták az utcát, a katholius pap nagyon megharagudott és azóta törvényileg tiltották a maskarajárását.*” Pedig e játékokban az ember összes gátlását felszabadíthatta. Nagy szüksége volt rá: így oldhatta belső feszültségét, amit a téli sötét napok mellett a tavasz utáni

egyre türelmetlenebb várakozás teremtett lelkében.

Ismert játék a bójt és a farsang tréfas harca, Cibere vajda és Konc király küzdelme. Bizonyos húshagyókeddi szokások a farsang, illetve az egész tél elmúltát jelképezik: farsangtemetés, böjgötemetés. Húshagyókedd éjjelén sok vidéken megkocogtatták a mestergerendát, elűzték a farsangot. Másnap, hamvazószerdán lelkiismeret-vizsgálatot és bűnbocsánatot tartottak, hisz megsértették a törvényeket (maga az elnevezés is – legalábbis részben – erre utal:

hamuval való megszórás a bűnbánók szertartása).

E fagyos téli hónapokban voltak faluhelyen a nagy disznóvágások és meghitt disznótorok is. Egy-egy nagycsalád, baráti közösség kalákában végzett munkája, s azután a munka közös megünneplése volt egy-egy ilyen alkalom.

A farsangi időszak végére azonban ezeken a munkákon már túlvoltak, a kolbász, hurka már ott lógott a füstölőkben, padlásokon. Farsang farka már csak a mulatságról szólt. Vasárnap délelőtt még elmentek a

templomba, s délutántól megkezdődött a kedd éjelig tartó vigasság. A régi ember még tudta, hogy a munkának mikor van rendelt ideje, s mikor az ünneplésnek. A kettőt soha nem keverte össze, nem cserélte föl, mert rend volt a lelkében és rend volt a környezetében. Oda kellene figyelniük eleinkre és a fejükben és lelkükben meglévő rendet tükröző hagyományaikra, mert a szokások üres felülészése nem sokat ér, ha nem vagyunk tisztában azok tartalmával, jelentésével.

Mojzes Ildikó

